

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
HENRI MAYRAS
της 13ης Μαρτίου 1979 *

*Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,*

I — Την παρούσα αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως προκάλεσε η εξής οικονομική συναλλαγή:

Στις 19 Ιουνίου 1978, η εταιρία Nuova Commissionaria Zucheri, di Walter Beneventi του Reggio Emilia, παράγγειλε στην εταιρία ICAP Distribution του San Maurizio (Reggio Emilia), 430 εκατόκιλα γαλλικής κρυσταλλικής ζάχαρης σε χάρτινες συσκευασίες των 50 χλγρ. καθαρού βάρους, στην τρέχουσα τιμή που είχε καθοριστεί από το Comitato Interministeriale dei Prezzi (διυπουργική επιτροπή τιμών — CIP)· 300 περίπου εκατόκιλα έπρεπε να παραδοθούν πριν από την 1η Ιουλίου, τα δε υπόλοιπα εντός του Αυγούστου, διότι ο αγοραστής είχε έλλειψη διαθέσιμου χώρου προς αποθήκευση. Πρόκειται για ζάχαρη πρότυπης ποιότητας (δεύτερη κατηγορία), για την οποία η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση ορίζει την ενδεικτική τιμή και την τιμή παρεμβάσεως.

Αφού απέστειλε στην Beneventi 250 εκατόκιλα αυτής της ποσότητας ζαχάρεως στις 28 Ιουνίου και έπειτα 60 εκατόκιλα στις 3 Ιουλίου, η εταιρία ICAP της γνωστοποίησε, στις 22 Αυγούστου 1978, ότι θα προέβαινε στην παράδοση των υπολοίπων 120 εκα-

τόκιλων τις προσεχείς ημέρες. Πληροφόρησε πάντως τον αγοραστή ότι, λαμβανομένης υπόψη της ενάρξεως της ισχύος, την 5η Ιουλίου 1978, του «gronvedimento» (αποφάσεως) του CIP No 15/1978 της 4ης Ιουλίου 1978, η τιμή της ζαχάρεως θα αυξανόταν κατά 19,50 ιταλικές λίρες (Lit) ανά χλγρ. λόγω της αυξήσεως του κανονικού «sonrapprezzo» (επιβαρύνσεως), στην οποία θα έπρεπε να προστεθεί μια ειδική εισφορά με την ονομασία «sfiornamento» 21 λιρών ανά χλγρ. για τη ζάχαρη που ο πωλητής είχε αποθηκευμένη ήδη στις 5 Ιουλίου 1978. Μετά από το αίτημα του αγοραστή να αναβληθεί η παράδοση του υπολοίπου της παραγγελίας για τον Αύγουστο, η εταιρία ICAP ισχυρίστηκε ότι έπρεπε να πληρώσει η ίδια για λογαριασμό του αγοραστή, για την αποθηκευμένη στους χώρους της στις 5 Ιουλίου ζάχαρη, το ποσό των 252 000 Lit (2 100 X 120).

Κατά συνέπεια, ειδοποίησε τον αγοραστή ότι θα του χρέωνε αυτή την επιβάρυνση επί της παλαιάς τιμής, η οποία είχε αυξηθεί κατά 19,50 Lit ανά χλγρ.

Αφού έλαβε στις 24 Αυγούστου 1978 το τιμολόγιο για το υπόλοιπο των 120 εκατόκιλων, η εταιρία Beneventi γνωστοποίησε στις 29 Αυγούστου 1978 στον πωλητή ότι, αν και δεν είχε καμία αντίρρηση κατά της αυξήσεως των 19,50 Lit ανά χλγρ. του κανονικού «sonrapprezzo», που προέκυπτε από

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

τις νέες τιμές του CIP, δεν ήταν σύμφωνη με την τιμή των 21 Lit ανά χλγρ. για το «sfioramento», αύξηση την οποία είχε επιβλημένα κρίνει ως παράνομη η «Ευρωπαϊκή Κοινότητα».

Στις 5 Σεπτεμβρίου 1978, η εταιρία ICAP επέμεινε στο αίτημα της καταβολής της επιβαρύνσεως των 252 000 Lit.

Στις 12 Σεπτεμβρίου 1978 άσκησε αγωγή κατά της εταιρίας Beneventi ενώπιον του Pretore του Reggio Emilia ζητώντας την καταβολή του εν λόγω ποσού.

Απαντώντας η εταιρία Beneventi αμφισβήτησε το βάσιμο της απαιτήσεως καταβολής της επιβαρύνσεως που προέκυπτε από την εφαρμογή της αποφάσεως 15/1978 επί του υπολοίπου της παραγγελίας, το οποίο ήταν ακόμη αποθηκευμένο στους χώρους του προμηθευτή μετά την 5η Ιουλίου 1978.

Όπως και στη διαφορά που προκάλεσε την υπόθεση Cucchi κατά Avez (υπόθεση της 25ης Μαΐου 1977, Rec. σ. 988), η Federazione nazionale commercianti alimentari — Sindicato nazionale zucchero (Federgrossisti) — παρενέβη υπέρ της Beneventi. Με Διάταξη της 14ης Σεπτεμβρίου 1978, ο Pretore του Reggio Emilia έκανε δεκτή την παρέμβαση της Federgrossisti και αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως επί ερωτημάτων με τα οποία αμφισβητείται άμεσα το νόμιμο της ιταλικής διατάξεως έναντι του κανονισμού 3330/74 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1974, περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα της ζάχαρης, του άρθρου 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο και του άρθρου 12 της Συνθήκης ΕΟΚ. Επομέ-

ως, πρόκειται μάλλον για συγκαλυμμένη προσφυγή κατά παραβάσεως κράτους.

II — Δεν είναι η πρώτη φορά που το Δικαστήριο πρέπει να ασχοληθεί με το ζήτημα αν συμβιβάζεται η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση με το σύστημα της «εξαιρετικής επιβαρύνσεως των τιμών» του CIP. Έτσι δεν θα περιγράψω τους σκοπούς και τους στόχους του συστήματος αυτού.

Με απόφασή του της 30ής Οκτωβρίου 1975, Rey Soda (Rec. σ. 1280), το Δικαστήριο κήρυξε ανίσχυρο το άρθρο 6 του κανονισμού 834/74 της Επιτροπής, της 5ης Απριλίου 1974, περί θεσπίσεως των απαραίτητων μέτρων προς αποφυγή των διαταραχών στην αγορά της ζάχαρης που προκαλούνται από την αύξηση των τιμών, στον τομέα αυτό, για την περίοδο εμπορίας 1974-1975. Το Δικαστήριο έκρινε (29η σκέψη, Rec. σ. 1304) ότι η Επιτροπή, «ναι μεν είχε εγκύρως εξουσιοδοτηθεί να εκδώσει διάταξη που να προβλέπει την επιβολή χρηματικής επιβαρύνσεως στους κατόχους αποθεμάτων ζάχαρης σ' ένα κράτος μέλος κατόπιν της μεταβολής των κοινών τιμών και των τιμών αυτών που εκφράζονται σε εθνικό νόμισμα κατά τη μετάβαση σε νέα περίοδο εμπορίας ζάχαρης», αλλά έπρεπε να καθορίσει η ίδια τους αναγκαίους ουσιαστικούς κανόνες. Αυτοί οι κανόνες έπρεπε να περιλαμβάνουν τον καθορισμό των επιχειρηματιών στους οποίους θα επιβαλλόταν, τις βάσεις υπολογισμού της εισφοράς, καθώς και τον καθορισμό της εννοίας «υπερβολική αποθήκευση» ανάλογα με τις κατηγορίες των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών και λαμβανομένης υπόψη της σπουδαιότητας των επιχειρήσεων.

Μετά από την απόφαση αυτή, η Επιτροπή αναγνώρισε ρητά, με τον κανονισμό της 2680/77 της 5ης Δεκεμβρίου 1977, το παράνομο της άδειας την οποία είχε χορηγήσει

στην Ιταλία και το δικαίωμα των εμπορών, που είχαν καταβάλει την εισφορά την οποία είχε θεσπίσει το CIP, για την επιστροφή του σχετικού ποσού. Διευκρίνισε το ποιος έπρεπε να θεωρηθεί ως «κάτοχος ζαχάρεως» και τι ως «απόθεμα απαραίτητο για την οικονομική λειτουργία της επιχείρησης», απαλλασσόμενο από την επιβάρυνση, καθόρισε δε τα όρια του ποσού της εισφοράς την οποία δικαιούνταν να επισπράξει η Ιταλία. Η χώρα αυτή ήταν υποχρεωμένη να λάβει τα απαραίτητα μέτρα προς εφαρμογή των «πέραν του κανονικού» εισπραχθέντων ποσών και να τα γνωστοποιήσει αμελλητί εγγράφως στην Επιτροπή. Ο κανονισμός αυτός ίσχυσε αναδρομικά από 10 Απριλίου 1974.

Το μέτρο για το οποίο πρόκειται τώρα στην υπόθεση της κύριας δίκης έχει ως σκοπό, όσον αφορά τη ζάχαρη που είναι αποθηκευμένη από τους χονδρεμπόρους, τους εισαγωγείς και τους λιανοπωλητές την 5η Ιουλίου 1978, να αφαιρεθεί ένα μέρος του περιθωρίου κέρδους τους, το οποίο προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ των μεγίστων τιμών πώλησεως που ίσχυαν στην Ιταλία για τις κατηγορίες αυτές κατά τη στιγμή της μεταβάσεως από την περίοδο εμπορίας 1977-1978 στην περίοδο 1978-1979.

III — 1. Από το άρθρο 33 του κανονισμού 3330/74 προκύπτει ότι, για να αποφευχθεί η διαταραχή της αγοράς της ζάχαρης μετά από μία τροποποίηση του επιπέδου των τιμών κατά τη μετάβαση από τη μία περίοδο εμπορίας ζάχαρης στην άλλη — ασχέτως αν αυτή η τροποποίηση προκύπτει από αναπροσαρμογή της τιμής σε λογιστικές μονάδες ή της πράσινης ισοτιμίας —, η λειτουργία μιας κοινής οργανώσεως αγοράς και ιδίως η διαμόρφωση των τιμών παραγωγής πρέπει να διέπονται καταρχήν από τις γενικές κοινοτικές διατάξεις, όπως καθορίζονται στη γενική κανονιστική ρύθμιση και προσαρμόζονται ετησίως, ώστε οποιαδήποτε ειδικότερη παρέμβαση στην

εν λόγω λειτουργία να περιορίζεται αυστηρά στις περιπτώσεις που προβλέπονται ρητώς. Το Δικαστήριο έκρινε έτσι με την απόφαση Cuccchi (31η σκέψη) ότι «η διάταξη αυτή αφορά τόσο τις συνέπειες λόγω μεταβολής της ισοτιμίας, όσο και τις συνέπειες λόγω μεταβολής των τιμών παρεμβάσεως, που ανήκουν και οι δύο, στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής, στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Κοινότητας».

Εξάλλου, σύμφωνα με τις αποφάσεις Tasca (Rec. σ. 310-311) και Sadam της 26ης Φεβρουαρίου 1978 (Rec. σ. 342), συνιστούν μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό, απαγορευόμενο από το άρθρο 30, «μία ανώτατη τιμή, καθόσον, εν πάση περιπτώσει, ισχύει σε εισαγόμενα προϊόντα, όταν καθορίζεται σε τόσο χαμηλό επίπεδο ώστε, λαμβανομένης υπόψη της γενικής καταστάσεως των εισαγομένων προϊόντων σε σύγκριση με εκείνη των εγχωρίων, οι επιχειρηματίες που επιθυμούν να εισαγάγουν το εν λόγω προϊόν στο οικείο κράτος δεν μπορούν να προβούν στην εισαγωγή παρά μόνο με ζημία».

Είναι έργο του εθνικού δικαστηρίου να αποφανθεί αν το ιταλικό «pronvedimento» 15/1978 έχει επίπτωση επί της διαμορφώσεως των τιμών της ζάχαρης που διατίθεται στο εμπόριο στην Ιταλία, λαμβανομένων υπόψη συγχρόνως της άμεσης σχέσης η οποία υφίσταται μεταξύ της εφαρμογής αυτού του μέτρου και της κοινοτικής προσαρμογής της τιμής της ζάχαρης, που προκύπτει από τον κανονισμό 1399/78 του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 1978, περί καθορισμού των εφαρμοστέων τιμών στον τομέα της ζάχαρης για την περίοδο εμπορίας 1978-1979, και της μειώσεως κατά 7,2% της πράσινης αντιπροσωπευτικής τιμής για την ιταλική λίρα, η οποία ορίστηκε να ισχύει από την περίοδο εμπορίας 1978-1979 με τον κανονισμό 976/78 του Συμβουλίου της 12ης Μαΐου 1978. Έργο του είναι επίσης να κρίνει εάν η επιβάρυνση των 21 Lit, τα έσοδα

της οποίας αποδίδονται από το CIP στην Cassa Conguaglio Zucchero, προκύπτει από την αύξηση που αποφασίστηκε σε κοινοτικό επίπεδο και συνιστά ποσό, η κατάσχεση ή η ειδική διάθεση του οποίου δεν θα μπορούσε να αποφασιστεί παρά μόνο από την κοινοτική νομοθεσία.

2. Ένα μέτρο όπως το προαναφερθέν παραβιάζει την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων, η οποία θεσπίζεται από το άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, καθόσον συνιστά μια ειδική εισφορά διαφοροποιημένη, ανάλογα με την ιδιότητα του οικονομικώς συναλλασσομένου τον οποίο βαρύνει.

Η εισαγόμενη από κράτη μέλη κρυσταλλική ζάχαρη, την οποία είχαν αποθηκευμένη την 5η Ιουλίου 1978 οι Ιταλοί παραγωγοί εξαιρούνταν από την επιβάρυνση — και, είναι γνωστό στο Δικαστήριο, από τις υποθέσεις *Suiker Unie* και λοιποί, ότι οι ιταλικές βιομηχανίες επεξεργασίας ζάχαρης εισάγουν όχι αμελητέες ποσότητες του προϊόντος αυτού — ενώ στην επιβάρυνση αυτή υπέκειτο η ίδια ζάχαρη κοινοτικής προελεύσεως που είχαν αποθηκευμένη την ίδια ημερομηνία οι Ιταλοί χονδρέμποροι, εισαγωγείς και λιανοπωλητές. Η επιβάρυνση αυτή στερεί τους τελευταίους από ένα πλεονέκτημα που παραχωρείται σε άλλους επιχειρηματίες με κοινοτική διάταξη που ισχύει άμεσα. Εφόσον η είσπραξη της ε-

ξαρτάται από την ιδιότητα των φορολογουμένων, μία επιβάρυνση αυτού του είδους συνιστά μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος, η είσπραξη της οποίας απαγορεύεται από το άρθρο 21, παράγραφος 2, του κανονισμού 3330/74.

3. Τέλος, μπορεί να αναρωτηθεί κανείς μήπως ένα μέτρο αυτού του είδους έχει, σε τελική ανάλυση, ως σκοπό και ως αποτέλεσμα τη χρηματοδότηση, εν μέρει από τη φορολογική επιβάρυνση των εισαγωγών ζάχαρης, δηλαδή ουσιαστικά, από τους αλλοδαπούς παραγωγούς, τους οποίους επιδιώκει ακριβώς να εκβάλει, ιδίως της ενισχύσεως προσαρμογής που επιτρέπει το άρθρο 30, παράγραφος 2 α του κανονισμού 3330/74 (όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 2 του κανονισμού 1396/78 του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 1978) προς όφελος των Ιταλών καλλιεργητών ζαχαροτεύτλων και των ιταλικών βιομηχανιών επεξεργασίας ζάχαρης. Μια τέτοια συνέπεια είναι αντίθετη προς το άρθρο 41 του κανονισμού 3330/74, καθώς επίσης και προς τις αποφάσεις του Δικαστηρίου *Carolongo* της 19ης Ιουνίου 1973 (Rec. σ. 611) και *Igan* της 18ης Ιουνίου 1975 (Rec. σ. 699). Όμως μια τέτοια διαπίστωση υπάγεται πολύ περισσότερο στην αρμοδιότητα της Επιτροπής ενεργούσης βάσει των άρθρων 93 ή 169 της Συνθήκης, παρά στην αρμοδιότητα του εθνικού δικαστηρίου, το οποίο δεν μπορεί να επιφορτισθεί με την πραγματοποίηση κοπιωδών ερευνών, που συνοδεύονται μερικές φορές από αβέβαιες συγκρίσεις.

Καταλήγοντας προτείνω στο Δικαστήριο να αποφανθεί ότι η κανονιστική ρύθμιση της τιμής της ζάχαρης, η οποία αποφασίστηκε στο πλαίσιο της κοινής οργανώσεως αγορών του προϊόντος αυτού και των μεταγενεστέρων διατάξεων που εξέδωσαν οι κοινοτικές αρχές, δεν επιτρέπει σ' ένα κράτος μέλος να επεμβαίνει μονομερώς, επιδιώκοντας να καθορίσει στο έδαφός του την τιμή πώλησεως στην κατανάλωση αυτού του προϊόντος, επικαλούμενο την ανάγκη προστασίας της οικονομίας του κατά των κερδοσκοπικών ενεργειών και την εξασφάλιση του εφοδιασμού των καταναλωτών.